
STUDII ȘI CERCETĂRI

BIBL. FACUL. NAT
Nr. 9.255/79

COMITETUL DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ
AL JUDEȚULUI MEHEDINȚI
DROBETA TURNU-SEVERIN

1975

Facultatea de Șt. Naturale
BIBLIOTECA

Elena BAZILESCU

Muzeul, Olteniei

**DATE PRIVIND FAUNA DE CHIROPTERE
(MAMMALIA) DIN JUDEȚUL MEHEDINȚI**

1975

Cunoașterea componenței faunei de lilieci și a rolului lor în echilibrul biologic a fost în atenția cercetătorilor care au scos în evidență de nenumărate ori importanța pe care o au în natură și necesitatea ocrotirii lor prin lege.

CARACTERISTICI FIZICO-GEOGRAFICE

Județul Mehedinți, bogat în frumuseți naturale a atras din totdeauna pe admiratorii naturii și pe oamenii de știință spre scrutarea acestor meleaguri. Reliefurile foarte felurite. La nord și nord-vest sînt Munții Mehedinți și Munții Cernei, la poalele cărora se întinde podișul carstic al Mehedințului, bogat în frumoase fenomene carstice: peșteri, chei, ponoare etc. Urmează apoi regiunea deluroasă propriu-zisă, cîmpia și luncile, în special lunca Dunării și a Motrului.

Clima este continentală, cu excepția colțului vestic al județului care suferă influențe mediteraneene, oferind condiții optime de dezvoltare liliacului, castanului, nucului ș.a.

Rețeaua hidrografică este bogată. Cursul de apă cel mai important este Dunărea, în care se varsă Cerna, după ce colectează toți torenții din Munții Mehedinți, Bahna cu afluentul său Racovățul. Topolnița de pe podișul Mehedinți una din cele mai importante regiuni carstice, în care a săpat de-a lungul vremurilor „Peștera Topolnița” ce se înscrie printre cele mai grandioase fenomene carstice din țara noastră. Această peșteră are lungimea de 1700 m, dimensiune maximă pentru peșterile din România și este așezată în triunghiul determinat de comuna Cireșu, satul Jupînești de la vest de Valea Topolniței și satul Marga, de la est de vale. Alți afluenți ai Dunării sînt Blahnița și Drincea, iar prin partea de est a județului, printr-o luncă largă și roditoare curge Motrul, care după ce primește afluenții Coșuștea și Hușnița se varsă în Dunăre.

Vegetația este foarte variată, fiind determinată de relief și climă: păduri de conifere, fag, stejar, iar în lunci popul, salcia, arinul, la care se adaugă stratul ierbos.

ISTORIC

Din bibliografia de specialitate reiese că studii asupra faunei de chiroptere, de pe cuprinsul județului Mehedinți s-au întreprins numai de la începutul secolului XX. Prima mențiune asupra liliecilor din Mehedinți aparține lui Méhely (1900), care semnalază specia *Rhinolophus ferrumequinum* Schreber 1774, la Ada-Kaleh. Paszlawsky (1918) citează aceeași specie tot la Ada-Kaleh Mehedinți. Cercetătorii M. Dumitrescu, J. Tanasachi, Tr. Orghidan au întreprins cercetări ample asupra faunei de lilieci din întreaga țară și din peșterile mehedințene publicând parte din rezultate în: „Lucrările Institutului de Speologie” (1962—1962). Autorii au identificat specia *Myotis bechsteini* pe baza unui exemplar femel capturat în peștera Gruia—Mehedinți, la 15. V. 1956, de către Val. Pușcariu, specie care pentru țara noastră a mai fost semnalată numai o singură dată de către Bielz (1888). M. Bleahu, A. Decu și D. Decu (1964) publică studii asupra peșterii Topolnița în care sînt cuprinse și observații cu caracter biospeologic. Referitor la chiroptere menționează că lilieci formează o colonie mică în culoarul Liliecilor, constituită din speciile: *Miniopterus schreibersi* Schreber 1774 și *Rhinolophus blasii* Peters 1860.

REZULTATE ȘI DISCUȚII

În cursul deplasărilor noastre în județul Mehedinți, am capturat lilieci din peștera Topolnița, peștera Izverna, podul bisericii Baia de Aramă, în scopul cunoașterii componenței specifice a faunei chiropterologice precum și a studierii ecologice și repartiției acesteia zoogeografice.

Componența specifică a Chiropterelor din județul Mehedinți.

Fam. RHINOLOPHIDAE

- Rhinolophus ferrumequinum* Schreber 1774.
- Rhinolophus hipposideros* Bechstein 1800
- Rhinolophus euryale* Blasius 1853
- Rhinolophus blasii* Peters 1860

Fam. VESPERTILIONIDAE

- Myotis myotis* Borkhausen 1797
- Myotis bechsteini* Kühl 1818
- Myotis capaccinii* (Bonaparte 1837)
- Miniopterus schreibersi* (Kühl 1819)
- Plecotus auritus* (Linné 1758)

De subliniat este faptul că specia *Myotis bechsteini* este foarte rară atît în țara noastră cît și în celelalte țări europene. Dacă azi acest lilieci este atît de rar încît puțini cercetători îl întîlnesc odată în viață, în schimb vechimea lui în România este atestată de resturile fosile găsite în depozitele cromeriene de la Betfia, în cele würmicene din peștera „La Adam” precum și de resturile subfosile descoperite în peșterile din cheile Virghișului și peștera Nadanova-Izverna — Mehedinți.

Rhinolophus ferrumequinum Schreber 1774, specie de origine mediteraneană, cu aria de răspîndire: Anglia, Portugalia, și nordul Africii, peste Europa

Centrală și de sud, Asia Mică, Crimeea, Caucaz. Turkmenia și Himalaia pînă în sudul Chinei și Japoniei după (Kuziakin, 1950). Rinoloful mare trăiește atît în peșteri cît și în poduri fermînd asociații bogate în Dobrogea, Oltenia, Banat, Transilvania, Moldova. După R. Călinescu și colaboratori (1969) acest liliac este considerat specie troglolilă.

Rhinolophus hipposideros Bechstein 1800, element de origine central-europeană și vest-asiatică, cu aria de răspîndire : Irlanda, Europa, nordul Africii și Asia Meridională. Din speciile ce aparțin familiei *Rhinolophidae*, *Rhinolophus hipposideros*, atinge latitudinile cele mai nordice în Europa, în țară este întîlnit pretutindeni și este socotit specie troglolilă.

Rhinolophus euryale Blasius 1853, specie circum-mediteraneană, cu aria de răspîndire : Portugalia, Franța, Sardinia, Italia, R. S. F. Iugoslavia, Grecia, Austria, R. S. Cehoslovacă, R. P. Ungară, R. S. România, Caucaz, sud-vestul Turkmeniei, Maroc, Algeria și Egipt. La noi în țară mai frecvent este în Transilvania, Banat și Oltenia.

Rhinolophus blasii Peters 1860, element circum-mediteranean, cu aria de răspîndire : Europa meridională, Africa de nord, Asia Mică, Transcaucazia de sud și sud-vestul Turkmeniei. Această specie, destul de recent descoperită în România (mai 1952 — Oltenia) este frecventă în Oltenia atît în peșteri cît și în poduri. În județul Mehedinți s-a găsit o colonie de hibernație în peștera Fușteica. Perioada estivală o petrece și în alte habitate (poduri), la temperaturi ridicate +29 — 30°C. Formează colonii bogate adesea în asociație cu alte specii de rinolof (*Rhinolophus ferrume quinum*) precum și cu specii de vesperțilioni (*Myotis emarginatus*, *Pipistrellus pipistrellus*). În țară se cunoaște din Transilvania, Banat și Oltenia.

Myotis myotis Borkhausen 1797. Asupra întinderii arealului acestei specii părerile sînt deosebite datorită faptului că unii autori mai consideră încă pe *Myotis oxygnathus* ca o subspecie a sa. Kuziakin (1950) restrînge arealul lui *Myotis myotis* numai în Europa, avînd ca limită de est R. P. Polonă și R. S. România, iar punctul cel mai sudic Sicilia.

În țara noastră, *Myotis myotis* este foarte frecvent mai ales în peșteri, fiind o specie troglolilă (R. Călinescu și colaboratori 1969). În poduri și clopotnițe a fost întîlnit mai rar și niciodată în colonii mari. Acest liliac formează în peștera Izverna — Mehedinți o colonie ce însumează circa 4 000 ex. în sezonul estival și se află în asociație cu alte specii : *Miniopterus schreibersi*.

Myotis bechsteini Kuhl 1818, element central-european și mediteranean, foarte rar pentru întreg arealul. Aria de răspîndire : în Europa, din Anglia pînă în Caucaz, Aglopol în Ucraina și nord-vestul Transcaucaziei. La sud în Spania, Italia, Peninsula Balcanică, iar la nord pînă în Suedia. Cunoscut în țară numai din Oltenia (peștera Gruia — Mehedinți), iar sub formă de fosile și subsfosile a fost găsit la Betfia (Transilvania), peștera „La Adam” (Dobrogea), Peștera Nadanova (Mehedinți — Oltenia).

Myotis capaccinii (Bonaparte 1837), element central-european și circum-mediteranean, cu un vast areal : coasta mediteraneană a Spaniei, tot sudul Europei, spre est pînă în valca Amurdaria și apoi după o întrerupere de mii de kilometri, tocmai în valca riului Ussuri, în Japonia și insulele Filipine.

Miniopterus schreibersi (Kuhl 1819), element european și mediteranean, cu arealul foarte întins : din vestul Africii și Portugalia pînă în Japonia și Filipine. La sud pînă în Madagascar și în nord-vestul Australiei. În Europa limita nordică ar trece prin Jura, Alpi, sudul Germaniei, Slovacia. *Miniopterus schreibersi* este

una din speciile de lilieci foarte bine reprezentată în țară. S-a întâlnit numai în peșteri, formînd colonii de naștere sau de hibernare. A fost găsit asociat cu toate speciile de rinolofi (*Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*, *Rhinolophus curyale*, *Rhinolophus méhelyi*, *Rhinolophus blasii*), cunoscute în România, precum și cu unele specii dintre vespertiloni (*Myotis myotis*, *Myotis emarginatus*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Plecotus auritus*) ș.a.

Acest liliac este considerat troglofil (R. Călinescu și colab. 1969), în Mehedinți a fost întâlnit în peștera Fușteica, peștera cu războaie, peștera Lazului, peștera Izverna și peștera Topolnița.

Plecotus auritus (Linné 1758), specie exclusiv palgarctică răspîdită din Insulele Canare și Portugalia pînă în Camceatca, Sahalin și Japonia, din nordul Saharei și sudul Himalacii pînă în dreptul latitudinii nordice de 62° (Kuzina kin). După RYBERG a fost întâlnit chiar dincolo de cercul polar. La noi în țară liliacul cu urechile mari este răspîdit pretutindeni, dar răzleț, întâlnindu-se ca atare destul de rar. În Mehedinți a fost întâlnit în peștera Fușteica, peștera Bulba, peștera Valea Mare și în clădirea Muzeului „Porțile de Fier”.

CONCLUZII

Prezenta lucrare are drept scop să ofere o imagine de ansamblu asupra faunei chiropterologice de pe teritoriul județului Mehedinți și în acest fel să se aducă unele date noi referitoare la speciile de lilieci care trăiesc în țara noastră. Pe baza bibliografiei de specialitate și a pieselor capturate și observate cu prilejul cercetărilor întreprinse pe teren în diferite habitate: peșteri, poduri se contribuie la cunoașterea componenței specifice a chiropterelelor din această zonă, pentru care se citează 9 specii: *Rhinolophus ferrumequinum* Schreber 1774 *Rhinolophus hipposideros* Bechstein 1800, *Rhinolophus curyale* Blasius 1853, *Myotis myotis* Borkhausen 1797, *Myotis bechsteini* Kühl 1818, *Myotis capaccinii* (Bonaparte 1837), *Miniopterus schreibersi* (Kühl 1819), *Plecotus auritus* (Linné 1758). Speciile cele mai frecvente sînt: *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus blasii*, *Myotis myotis* și *Miniopterus schreibersi*.

Specia *Myotis bechsteini* este foarte rară în prezent, atît în țara noastră cit și în celelalte țări europene în care a fost semnalată. Vechimea acestui liliac în România a fost stabilită pe baza resturilor fosile găsite în depozitele cromerene la Betfia (Transilvania), cele würmiene din peștera „La Adam” (Dobrogea) și a resturilor subfosile din peștera Nadanova (Mehedinți—Oltenia) și în 2 peșteri din Cheile Virghișului.

Cercetarea faunei chiropterologice sub aspect taxonomic, ecologic, biologic, biogeografic, este foarte necesară pentru a se putea lua cele mai eficiente măsuri în vederea ocrotirii liliecilor, animale folositoare economiei forestiere și agricole.

BIBLIOGRAFIE

1. DUMITRESCU M., TANASACHI J., ORGHIDAN TR., 1962—1963 — *Răspîndirea chiropterelelor în R. P. Romîna*. Lucr. Instat. de Speolog. „Enil Racoviță” tom. I—II. Ed. Acad. R.P.R. Buc.

2. BLEAHU M., DECU A., DECU V., 1964 — *Peștera Topolnița*. Ocrotirea Naturii, nr. 1. Ed. Acad. R.P.R., Buc.
3. CĂLINESCU R. și colab., 1969 — *Biogeografia României*. Ed. științifică, Buc.
4. BIELZ E. A., 1888 — *Die Fauna der Wierbelthiere Siebenbürgens Hermannstadt*.
5. KUZIAKIN P. A., 1955 — *Lecucie miși*, Moscova.
7. TUFESCU, V., 1966 — *Subcarpații*, Ed. St. Buc.
8. * * * 1967 — *Harta geologică Turnu Severin*. Com. de Stat al geologiei. Inst. Geologic Buc.
9. * * * 1968 — *Harta geologică Baia de Aramă*. Com. de Stat al Geologiei, Inst. Geologic, Buc.

Elena BAZILESCU

DES DATES SUR LA FAUNE DES CHIROPTERES (MAMMALIA) DU DISTRICT MÉHÉDINȚI

RÉSUMÉ

L'oeuvre présente préconise à offrir une image d'ensemble de la faune chiropterologique sur le territoire du district Mehedinți. On en cite neuf espèces de chauve-souris: *Rhinolophus ferrumequinum* Schreber 1744, *Rhinolophus hipposideros* Bechstein 1800, *Rhinolophus euryale* Blasius 1853, *Myotis myotis* Borkausen 1797, *Myotis bechsteini* Kuhl 1818, *Rhinolophus blasii* Peters *Myotis capaccinii* (Bonaparte 1837), *Miniopterus schreibersii* (Kuhl 1819), *Plecotus auritus* (Linné) 1758.

Actuellement l'espèce *Myotis bechstein* est très rare en notre pays et en tous les pays de l'Europe où elle a été signalée.

La recherche de la faune chiropterologique sous son aspect taxonomique, écologique, biologique, biogéographique nous est très nécessaire à fin qu'on puisse entreprendre des mesures efficaces pour protéger les chauve-souris des animaux très utiles à l'économie forestière et agricole.